

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa W. K.

przeciwko C. J.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 marca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 15 grudnia 2016 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- 2) przyznaje r.pr. A.O. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 sierpnia 2012 r. powód W. K. domagał się zasądzenia od pozwanego C. J. zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wyniku naruszenia dóbr osobistych w postaci utraty wizerunku, zdrowia, nazwiska, czci i płynności finansowej oraz prywatności życia, w wysokości 300.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 2 czerwca 2014 rok Sąd Okręgowy w W. oddalił powództwo, a wyrokiem z dnia 15 grudnia 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powód wskazał przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W jego ocenie, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia Sądu pierwszej instancji, mimo że podstawowym zarzutem apelacji było kwestionowanie ustaleń faktycznych, stanowiących podstawę wyroku. W takiej sytuacji był zobligowany do przeprowadzenia gruntownej oceny materiału dowodowego i szczegółowego uzasadnienia swego stanowiska, czego nie uczynił. W rezultacie Sąd apelacyjny oddalił apelację, nie pochyłając się nad istotą sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednak zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości,

wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołując się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący musi wykazać, iż zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi późnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.).

Nie ma wątpliwości, że przesłanki te nie są spełnione w niniejszej sprawie. Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że jeżeli sąd odwoławczy oddała apelację nie musi powtarzać dokonanych prawidłowo ustaleń, a wystarczy stwierdzenie, iż ustalenia sądu pierwszej instancji podziela i przyjmuje za własne (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 1935 r., C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z dnia 14 lutego 1938, r. C II 2172/37 Przegląd Sądowy 1938, poz. 380, z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, Nr 4, poz. 83, z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 67/11, nie publ., i z dnia 19 czerwca 2013 r., I CSK 156/13, OSNC-ZD 2014, nr 3, poz. 57). Dotyczy to także sytuacji, w której w apelacji zostały sformułowane zarzuty zmierzające do podważenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, z tym że konieczne jest wówczas ustosunkowanie się do wszystkich zarzutów apelacji i wyjaśnienie, dlaczego zarzuty te zostały uznane za bezzasadne (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98 i z dnia 23 września 2010 r., III CSK 288/08, nie publ., wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2015 r., V CSK 270/14, nie publ., z dnia 28 stycznia 2015 r., I CSK 741/13, nie publ., i z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17, nie publ.).

Sąd Apelacyjny uczynił zadość tym wymaganiom, ustosunkowując się do podniesionych w apelacji zarzutów dotyczących podstawy faktycznej, czego skarżący zresztą nie kwestionuje. W rezultacie Sąd odwoławczy doszedł m.in. do wniosku, że zachowanie pozwanego polegające na niedopełnieniu obowiązków pełnomocnika ustanowionego dla powoda z urzędu niewątpliwie stanowiło nienależyte wykonanie zobowiązania. Mimo to uznał roszczenie powoda za bezzasadne, gdyż żądając konsekwentnie zadośćuczynienia za krzywdę (w wysokości 300.000 zł), nie wskazał na żadne okoliczności faktyczne odnoszące się do szkody majątkowej ani nigdy nie określił jej wysokości.

Naprowadzane w skardze okoliczności mające świadczyć o nieważności postępowania były wskazywane już w apelacji, Sąd Apelacyjny odniósł się do nich szczegółowo, a skarżący w żaden sposób nie podważył - nawet nie podjął takiej próby - prawidłowości przedstawionej argumentacji.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono, na podstawie § 2, 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 7 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.